

Publicatieblad

van de Europese Gemeenschappen

ISSN 0378-7079

C 111

45e jaargang

8 mei 2002

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

<u>Nummer</u>	Inhoud	Bladzijde
	I <i>Mededelingen</i>	
	Commissie	
2002/C 111/01	Wisselkoersen van de euro	1
2002/C 111/02	Goedkeuring van de steunmaatregelen van de staten in het kader van de bepalingen van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag (Gevalen waartegen de Commissie geen bezwaar maakt)	2
2002/C 111/03	Mededeling van de Commissie betreffende de verlenging van de communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling ⁽¹⁾	3
2002/C 111/04	Mededeling over antidumpingmaatregelen naar aanleiding van een uitspraak van het Orgaan voor Geschillenbeslechting van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) van 12 maart 2001	4
2002/C 111/05	Inleiding van een antidumpingprocedure betreffende de invoer van elektroplaten en -strippen met georiënteerde korrel (gewalste platte producten), met een breedte van niet meer dan 500 mm, uit Polen en Rusland	5
2002/C 111/06	Bekendmaking overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EEG) nr. 3975/87 van 14 december 1987 betreffende zaak COMP/38.284/D2 (Air France/Alitalia) ⁽¹⁾	7

I

(Mededelingen)

COMMISSIE

Wisselkoersen van de euro ⁽¹⁾**7 mei 2002**

(2002/C 111/01)

1 euro	=	7,4338	Deense kroon
	=	9,3725	Zweedse kroon
	=	0,623	Pond sterling
	=	0,9125	US-dollar
	=	1,4322	Canadese dollar
	=	116,97	Japanse yen
	=	1,4592	Zwitserse frank
	=	7,623	Noorse kroon
	=	82,74	IJslandse kroon ⁽²⁾
	=	1,6867	Australische dollar
	=	2,0366	Nieuw-Zeelandse dollar
	=	9,312	Zuid-Afrikaanse rand ⁽²⁾

⁽¹⁾ Bron: door de Europese Centrale Bank gepubliceerde referentiekursen.

⁽²⁾ Bron: Commissie.

Goedkeuring van de steunmaatregelen van de staten in het kader van de bepalingen van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag

(Gevallen waartegen de Commissie geen bezwaar maakt)

(2002/C 111/02)

Datum waarop het besluit is genomen: 5.4.2002

Lidstaat: Spanje

Nummer van de steunmaatregel: N 33/01

Benaming: Steun voor landbouwbedrijven

Doelstelling: Een algemene regeling voor steun in de landbouwsector vaststellen

Rechtsgrond: Proyecto de reglamento de ayudas estatales del sector agrario en la Comunidad autónoma de Navarra

Begrotingsmiddelen: Niet gepreciseerd

Steunintensiteit of steunbedrag: Varieert naar gelang van de maatregel

Looptijd: Onbepaald

De tekst van het besluit in de authentieke taal (talen), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrapt, is beschikbaar op site:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

—————

Datum waarop het besluit is genomen: 5.4.2002

Lidstaat: Spanje (Galicië)

Nummer van de steunmaatregel: N 128/02

Benaming: Steun voor veehouderijen in verband met het slachten van dieren als gevolg van BSE

Doelstelling: Schadeloosstelling bieden voor verplichte slachtingen en de vernietiging van dierlijke producten als gevolg van de officiële verklaring dat bovine spongiforme encefalopathie aangetroffen is

Rechtsgrond: Proyecto de orden por la que se establecen las indemnizaciones por sacrificio obligatorio de los animales como consecuencia de la declaración oficial de la existencia de la enfermedad encefalopatía espongiforme bovina

Begrotingsmiddelen: Onbepaald

Steunintensiteit of steunbedrag: Tot 100 % van de kosten voor de vervanging van het betrokken dier, bovenop eventuele andere steunmaatregelen

Looptijd: Onbepaald

De tekst van het besluit in de authentieke taal (talen), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrapt, is beschikbaar op site:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

—————

Datum waarop het besluit is genomen: 5.4.2002

Lidstaat: Griekenland

Nummer van de steunmaatregel: N 139/2000

Benaming: Financiële steun voor landbouwers wier bonen-oogst schade heeft geleden door de slechte weersomstandigheden in 1999

Doelstelling: Zie benaming

Rechtsgrond: Κοινή υπουργική απόφαση

Begrotingsmiddelen: 750 000 EUR

Steunintensiteit of steunbedrag: 30 % van de gedeerde productie

Looptijd: Een jaar

De tekst van het besluit in de authentieke taal (talen), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrapt, is beschikbaar op site:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

—————

Datum waarop het besluit is genomen: 5.4.2002

Lidstaat: Italië (Veneto)

Nummer van de steunmaatregel: N 248/2000

Benaming: Steun voor pluimveehouders van wie de bedrijven door aviaire influenza zijn getroffen (Rectificatie van de brief van 14.1.2002 — C(2002) 60)

Doelstelling: Vergoeding voor het inkomensverlies dat de pluimveehouders hebben geleden als gevolg van de aviaire influenza

Rechtsgrond: Legge regionale 7 aprile 2000, n. 8, come da attuazione di cui al decreto del presidente della Regione 24 maggi 2000, n. 880

Begrotingsmiddelen: 15 miljard ITL (ongeveer 9 167 191 EUR) voor het jaar 2000

Steunintensiteit of steunbedrag: Ten hoogste 80 % van het inkomensverlies

Looptijd: Onbepaald

De tekst van het besluit in de authentieke taal (talen), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrapt, is beschikbaar op site:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

—————

Datum waarop het besluit is genomen: 5.4.2002

Lidstaat: Spanje

Nummer van de steunmaatregel: N 511/01

Benaming: Steun voor de onderneming „Quesos del Duero”

Doelstelling: Bijdragen in de financiering van de vestiging van een nieuwe fabriek voor de productie van kwaliteitskaas

Rechtsgrond: Ley 50/85 de 27 de diciembre de incentivos regionales para la corrección de desequilibrios económicos interterritoriales. Real Decreto 1535/87, de 11 de diciembre, por el que se aprueba el reglamento de desarrollo de dicha Ley 50/85. Real Decreto 570/1988, de 3 de junio, de delimitación de la Zona de Promoción Económica de Castilla León

Begrotingsmiddelen: 4 491 664 EUR

Steunintensiteit of steunbedrag: 10 % van de totale investeringskosten

Looptijd: Eén enkele betaling na afloop van de geplande investeringen

Andere inlichtingen: Het project zal netto 120 nieuwe banen opleveren

De tekst van het besluit in de authentieke taal (talen), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrappt, is beschikbaar op site:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Datum waarop het besluit is genomen: 5.4.2002

Lidstaat: Oostenrijk (Oberösterreich)

Nummer van de steunmaatregel: N 828/01

Benaming: Investeringssteun voor bemestingsmachines

Doelstelling: Doel van de maatregel is steun te verlenen voor de aankoop van machines voor het uitrijden van mest op het land. Slechts de eerste aankoop (na 1.1.2002) van machines voor rechtstreekse inbrenging van mest in de bodem is subsidiabel. De aankoop van deze machines wordt aangemoedigd om de verspreiding van stikstofverbindingen (NH³, NO³-) in het milieu te beperken. De maatregel is identiek aan steunmaatregel nr. N 10/00, die op 31.12.2001 afliep

Rechtsgrond: Förderungsrichtlinien für den Ankauf von Gülleverteilsystemen zur bodennahen Ausbringung bzw. direkten Einarbeitung in den Boden

Begrotingsmiddelen: 72 680 EUR per jaar

Steunintensiteit of steunbedrag: De steunintensiteit zal 20 % van de aankoopkosten bedragen, met een maximum van 36 400 EUR

Looptijd: Tot nader order

De tekst van het besluit in de authentieke taal (talen), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrappt, is beschikbaar op site:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Mededeling van de Commissie betreffende de verlenging van de communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling

(2002/C 111/03)

(Voor de EER relevante tekst)

De communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling ⁽¹⁾ bepaalt in punt 9: „De Commissie zal de werking van de kaderregeling na vijf jaar opnieuw bezien. Daarnaast kan zij te allen tijde, in overleg met de lidstaten, besluiten om deze te wijzigen mocht dit wenselijk blijken om redenen die verband houden met het mededelingsbeleid of om rekening te houden met het beleid van de Gemeenschap op andere gebieden en met internationale verplichtingen”.

Om over voldoende tijd te beschikken om deze herziening te voltooien, heeft de Commissie in februari 2001 besloten de huidige kaderregeling te blijven toepassen totdat nieuwe regels inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling worden bekendgemaakt, en uiterlijk tot en met 30 juni 2002; hiertoe heeft zij een mededeling gepubliceerd ⁽²⁾. In dat verband heeft de Commissie tevens eventuele belanghebbenden verzocht opmerkingen te maken over de vraagstukken die in het kader van deze herziening aan bod zouden moeten komen.

Na verder overleg en gelet op alle opmerkingen die zij heeft ontvangen, heeft de Commissie thans besloten de huidige communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling tot en met 31 december 2005 te blijven toepassen.

⁽¹⁾ PB C 45 van 17.2.1996, blz. 5. De kaderregeling is gewijzigd bij de mededeling van de Commissie met betrekking tot wijziging van de communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling (PB C 48 van 13.2.1998, blz. 2).

⁽²⁾ PB C 78 van 10.3.2001, blz. 24.

Mededeling over antidumpingmaatregelen naar aanleiding van een uitspraak van het Orgaan voor Geschillenbeslechting van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) van 12 maart 2001

(2002/C 111/04)

Op 23 juli 2001 heeft de Raad Verordening (EG) nr. 1515/2001 vastgesteld betreffende maatregelen die de Gemeenschap kan nemen naar aanleiding van een rapport van het Orgaan voor Geschillenbeslechting van de WTO betreffende antidumping- en antisubsidiemaatregelen⁽¹⁾ („de verordening betreffende de WTO-rapporten”). Overeenkomstig artikel 2 van die verordening kan de Commissie een onderzoek instellen om bestaande maatregelen eventueel te herzien in het licht van de juridische interpretaties die zijn opgenomen in een rapport dat is goedgekeurd door het Orgaan Geschillenbeslechting van de Wereldhandelsorganisatie (WTO).

Op 12 maart 2001 heeft het Orgaan Geschillenbeslechting van de WTO een rapport van de beroepsinstantie en een door die instantie gewijzigd rapport van het panel bekendgemaakt over de zaak „Europese Gemeenschap” — antidumpingrechten op katoenachtig beddenlinnen uit India („WTO-rapporten”) (2).

Producenten/exporteurs op wier producten bij invoer in de Europese Gemeenschap thans antidumpingmaatregelen van toepassing zijn en die van oordeel zijn dat deze maatregelen in het licht van de juridische interpretaties over de wijze van vaststelling van dumpingmarges in de WTO-rapporten herzien dienen te worden, wordt hierbij medegedeeld dat zij een herziening kunnen aanvragen op grond van artikel 2 van de verordening betreffende de WTO-rapporten.

1. Mogelijkheid tot herziening van thans geldende antidumpingmaatregelen op grond van de verordening betreffende de WTO-rapporten

Op grond van de verordening betreffende de WTO-rapporten is de Commissie bereid verzoeken in overweging te nemen voor de herziening van thans geldende antidumpingmaatregelen, voor zover het een herziening van de dumpingmarge betreft, wanneer deze antidumpingmaatregelen zijn gebaseerd op:

- i) een gewogen gemiddelde dumpingmarge die werd vastgesteld door negatieve dumpingmarges voor bepaalde modellen/soorten van het product gelijk te stellen aan nulmarges (zie met name de punten 46 tot en met 66 van het verslag van de beroepsinstantie), of op
- ii) verkoop- en administratiekosten en algemene kosten en winst die werden vastgesteld overeenkomstig artikel 2, lid

6, onder a), van Verordening (EG) nr. 384/96⁽³⁾ („de basisverordening”) of artikel 2, lid 6, onder a), van Beschikking nr. 2277/96/EGKS⁽⁴⁾ en wanneer de verkoop die niet in het kader van normale handelstransacties had plaatsgevonden van de berekening werd uitgesloten of wanneer gegevens van slechts een exporteur voor de berekening werd gebruikt (zie met name de punten 67 tot en met 85 van het rapport van de beroepsinstantie).

De bevoegde EG-instellingen kunnen de maatregelen waarvoor een verzoek tot herziening is ingediend, intrekken, wijzigen of handhaven, al naar gelang de bevindingen van het herzieningsonderzoek. Wanneer de maatregelen voor bepaalde exporteurs worden ingetrokken, maar niet voor een land in zijn geheel, blijven deze exporteurs bij de procedure betrokken en kunnen zij automatisch aan een nieuw onderzoek worden onderworpen, indien voor dat land in zijn geheel een herzieningsonderzoek wordt geopend.

2. Procedure

Alle producenten/exporteurs kunnen schriftelijk een verzoek om herziening indienen. Ter vereenvoudiging van de indiening van dit verzoek, kan van een formulier gebruik worden gemaakt dat op het volgende adres kan worden aangevraagd:

Europese Commissie
 Directoraat-generaal Trade
 Directoraten B en C
 TERV — 0/13
 B-1049 Brussel
 Fax (32-2) 295 65 05
 Telex COMEU B 21877.

Elk verzoek dient de gegevens te bevatten

- i) waaruit blijkt dat bij de vaststelling van de antidumpingmaatregel een of beide hierboven onder punt 1 i) en ii) beschreven methode(n) werd(en) toegepast voor de berekening van de dumpingmarge, en
- ii) die nodig zijn voor de vaststelling van de dumpingmarge, met name gegevens over de normale waarden, exportprijzen en de vergelijking tussen normale waarden en exportprijzen in de zin van artikel 2 van de basisverordening; deze gegevens dienen normalerwijze betrekking te hebben op de zes maanden onmiddellijk voorafgaande aan de maand waarin deze mededeling werd gepubliceerd.

(1) PB L 201 van 26.7.2001, blz. 10.

(2) WTO, Rapport van de beroepsinstantie (Appellate Body), AB-2000-13, WT/DS141/AB/R, 1 March 2001. WTO, Report of the Panel, WT/DS141/R, 30 October 2000. Deze rapporten zijn te vinden op de website van de WTO (http://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/distab_e.htm).

(3) PB L 56 van 6.3.1996, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2238/2000 (PB L 257 van 11.10.2000, blz. 2).

(4) PB L 308 van 29.11.1996, blz. 11. Beschikking laatstelijk gewijzigd bij Beschikking nr. 435/2001/EGKS (PB L 63 van 3.3.2001, blz. 14).

Verzoeken om nadere inlichtingen en aanvragen voor een herzieningsonderzoek moeten eveneens aan bovengenoemd adres worden gericht.

De Commissie zal de verzoeken om herziening die op de verordening betreffende de WTO-rapporten zijn gebaseerd binnen een redelijke termijn behandelen, en zal een bericht publiceren betreffende de opening van herzieningsonderzoeken voor die producenten/exporteurs die een met voldoende bewijsmateriaal gestaafd verzoek hebben ingediend.

Overeenkomstig artikel 3 van de verordening betreffende de WTO-rapporten hebben maatregelen die naar aanleiding van die verordening worden genomen geen terugwerkende kracht.

Bovenstaande mogelijkheid doet geen afbreuk aan het recht een tussentijds herzieningsonderzoek aan te vragen op grond van artikel 11, lid 3, van de basisverordening.

Inleiding van een antidumpingprocedure betreffende de invoer van elektroplaten en -strippen met georiënteerde korrel (gewalste platte producten), met een breedte van niet meer dan 500 mm, uit Polen en Rusland

(2002/C 111/05)

Op grond van artikel 5 van Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2238/2000⁽²⁾ (hierna „de basisverordening” genoemd), werd bij de Commissie de klacht ingediend dat elektroplaten en -strippen met georiënteerde korrel, met een breedte van niet meer dan 500 mm, uit Polen en Rusland met dumping in de Gemeenschap worden ingevoerd waardoor de bedrijfstak van de Gemeenschap aanmerkelijke schade lijdt.

1. Indiener van de klacht

De klacht werd op 26 maart 2002 ingediend door de „European Confederation of Iron and Steel Industries (Eurofer)” namens producenten die de gehele productie van genoemde elektroplaten en -strippen met georiënteerde korrel in de Gemeenschap vertegenwoordigen.

2. Product

De klacht heeft betrekking op elektroplaten en -strippen met georiënteerde korrel van siliciumstaal (transformatorstaal), met een breedte van niet meer dan 500 mm, ingedeeld onder de GN-code 7226 11 90 (hierna ook „het betrokken product” genoemd), van oorsprong uit Polen en Rusland. De GN-code wordt slechts ter informatie vermeld.

3. Dumping

De bewering dat het betrokken product met dumping uit Polen wordt ingevoerd is gebaseerd op een vergelijking van de normale waarde van dit product, vastgesteld aan de hand van de prijzen op de binnenlandse markt, met de prijzen bij uitvoer naar de Gemeenschap.

Overeenkomstig artikel 2, lid 7, onder a) van de basisverordening, heeft de indiener van de klacht de normale waarde voor

Rusland vastgesteld aan de hand van de prijs in een derde land met markteconomie (zie punt 5.1 c)). De bewering dat dumping plaatsvindt is gebaseerd op een vergelijking tussen de aldus vastgestelde normale waarde van het betrokken product en de prijzen bij uitvoer naar de Gemeenschap.

De aldus berekende berekende dumpingmarges zijn aanzienlijk.

4. Schade

De indiener van de klacht heeft bewijsmateriaal voorgelegd waaruit blijkt dat de invoer van het betrokken product uit Polen en Rusland, zowel absoluut als in termen van marktaandeel, aanzienlijk is gestegen.

De omvang van de invoer en de prijzen van de ingevoerde producten zouden, onder meer, een negatieve invloed hebben gehad op het marktaandeel, de omzet en het prijsniveau van de producenten in Gemeenschap, waardoor de bedrijfsresultaten en de financiële situatie van deze producenten aanzienlijk zijn verslechterd en arbeidsplaatsen verloren zijn gegaan.

5. Procedure

Na overleg in het Raadgevend Comité is de Commissie tot de conclusie gekomen dat de klacht door of namens de bedrijfstak van de Gemeenschap is ingediend en dat er voldoende bewijsmateriaal is om een procedure in te leiden. De Commissie opent derhalve een onderzoek overeenkomstig artikel 5 van de basisverordening.

5.1. Procedure voor de vaststelling van dumping en schade

Bij het onderzoek zal worden vastgesteld of het betrokken product uit Polen en Rusland met dumping wordt ingevoerd en of hierdoor schade is ontstaan.

⁽¹⁾ PB L 56 van 6.3.1996, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 257 van 11.10.2000, blz. 2.

a) *Vragenlijsten*

Om de informatie te verkrijgen die zij voor haar onderzoek nodig heeft, zal de Commissie vragenlijsten toezenden aan de producenten in de Gemeenschap, aan de organisaties van producenten in de Gemeenschap, de producenten/exporteurs in Polen en Rusland, aan organisaties van producenten/exporteurs, aan importeurs en organisaties van importeurs die in de klacht zijn genoemd alsook aan de Poolse en Russische autoriteiten.

Belanghebbenden dienen zo spoedig mogelijk, en in ieder geval binnen de onder punt 6 a) i) vermelde termijn, per fax contact op te nemen met de Commissie om te vernemen of zij in de klacht zijn genoemd zodat zij zo nodig een vragenlijst kunnen aanvragen. Er wordt op gewezen dat de onder punt 6 a) ii) vermelde termijn op alle partijen van toepassing is.

b) *Het schriftelijk en mondeling verstrekken van inlichtingen*

Belanghebbenden wordt verzocht hun standpunt schriftelijk uiteen te zetten, andere informatie dan de antwoorden op de vragenlijst en bewijsmateriaal toe te zenden. Deze informatie en het bewijsmateriaal moeten binnen de onder punt 6 a) ii) vermelde termijn door de Commissie zijn ontvangen.

Voorts zal de Commissie alle partijen horen die dit schriftelijk aanvragen, mits deze kunnen aantonen dat er bijzondere redenen zijn om hen te horen. Deze aanvraag moet binnen de onder punt 6 a) iii) vermelde termijn worden ingediend.

c) *Selectie van een derde land met markteconomie*

Overeenkomstig artikel 2, lid 7, onder a) van de basisverordening wordt overwogen Brazilië te kiezen als vergelijkbaar derde land met markteconomie voor het vaststellen van de normale waarde voor Rusland. Eventuele op- of aanmerkingen over de keuze van dit land dienen binnen de onder punt 6 b) vermelde termijn te worden toegezonden.

d) *Status van marktgericht bedrijf*

Voor producenten/exporteurs in Rusland die kunnen aantonen dat zij op marktvoorwaarden werken, dat wil zeggen dat zij aan de criteria van artikel 2, lid 7, onder c) van de basisverordening voldoen, zal de normale waarde, op hun verzoek, overeenkomstig artikel 2, lid 7, onder b) van de basisverordening worden vastgesteld. Dergelijke aanvragen, van bewijsmateriaal vergezeld, moeten binnen de onder 6 c) vermelde termijn worden ingediend. De Commissie zal aanvraagformulieren toezenden aan de in de klacht genoemde producenten/exporteurs en organisaties van producenten/exporteurs in Rusland en aan de Russische autoriteiten.

5.2. **Procedure voor het beoordelen van het belang van de Gemeenschap**

Overeenkomstig artikel 21 van de basisverordening zal worden onderzocht of het niet tegen het belang van de Gemeenschap is

antidumpingmaatregelen te nemen indien dumping en schade worden aangetoond. Producenten in de Gemeenschap, importeurs en representatieve organisaties van producenten, importeurs, verwerkende bedrijven en de consument die aantonen dat er een objectieve band is tussen hun activiteiten en het betrokken product, kunnen binnen de onder punt 6 a) ii) genoemde algemene termijn, contact met de Commissie opnemen en inlichtingen verstrekken. Deze partijen kunnen binnen de onder punt 6 a) iii) vermelde termijn ook een mondeling onderhoud aanvragen onder opgave van de bijzondere redenen waarom zij gehoord willen worden. Met informatie die op grond van artikel 21 wordt verstrekt, wordt slechts rekening gehouden indien daarbij, op het moment dat deze wordt verstrekt, het nodige bewijsmateriaal is gevoegd.

6. **Termijnen**a) *Algemene termijn*i) Om een vragenlijst of aanvraagformulier aan te vragen

Vragenlijsten dienen zo spoedig mogelijk, doch in ieder geval binnen 15 dagen na de bekendmaking van dit bericht in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*, te worden aangevraagd.

ii) Om zich aan te melden en antwoorden op de vragenlijst en andere gegevens toe te zenden

Belanghebbenden die wensen dat bij het onderzoek met hun opmerkingen rekening wordt gehouden, dienen binnen 40 dagen na de bekendmaking van dit bericht in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*, tenzij anders vermeld, contact met de Commissie op te nemen, hun standpunt uiteen te zetten en de antwoorden op de vragenlijst en eventuele andere gegevens te doen toekomen. Er wordt op gewezen dat de meeste in de basisverordening vermelde procesrechten slechts kunnen worden uitgeoefend indien de betrokkene zich binnen de genoemde termijn bij de Commissie aanmeldt.

iii) Om een mondeling onderhoud aan te vragen

Binnen dezelfde termijn van 40 dagen kunnen belanghebbenden ook vragen door de Commissie te worden gehoord.

b) *Bijzondere termijn voor de keuze van het derde land met markteconomie*

Partijen bij het onderzoek die opmerkingen wensen te maken over het voornemen van de Commissie, als in punt 5.1 c) genoemd, Brazilië te kiezen als vergelijkbaar derde land met markteconomie voor het vaststellen van de normale waarde voor Rusland, moeten ervoor te zorgen dat deze opmerkingen binnen 10 dagen na publicatie van dit bericht in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* door de Commissie zijn ontvangen.

- c) *Bijzondere termijn voor het indienen van aanvragen om als marktgericht bedrijf te worden behandeld*

De in punt 5.1 d) bedoelde aanvragen om als marktgericht bedrijf te worden behandeld, moeten, met voldoende bewijsmateriaal, binnen 21 dagen na de publicatie van dit bericht door de Commissie zijn ontvangen.

7. **Schriftelijke opmerkingen, antwoorden op de vragenlijst en andere correspondentie**

Alle opmerkingen en verzoeken moeten schriftelijk worden ingediend (niet elektronisch, tenzij anders vermeld) onder opgave van naam, adres, e-mailadres, telefoon-, fax- en/of telexnummer van de betrokkene.

Correspondentieadres van de Commissie

Europese Commissie
Kamer: TERV — 0/13
B-1049 Brussel
Fax (32-2) 295 65 05
Telex COMEU B 21877.

8. **Medewerking**

Indien belanghebbenden binnen de gestelde termijnen geen toegang geven tot de nodige informatie, deze anderszins niet verstrekken of het onderzoek ernstig belemmeren, kunnen, overeenkomstig artikel 18 van de basisverordening, op grond van de beschikbare gegevens voorlopige of definitieve conclusies worden getrokken, zowel in positieve als in negatieve zin.

De Commissie kan de verstrekte informatie, indien deze onjuist of misleidend blijkt, buiten beschouwing laten en van beschikbare gegevens gebruik maken.

9. **Tijdschema van het onderzoek**

Het onderzoek zal overeenkomstig artikel 6, lid 9, van de basisverordening binnen 15 maanden na de publicatie van dit bericht in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* worden afgesloten. Overeenkomstig artikel 7, lid 1, van de basisverordening kunnen uiterlijk negen maanden na de publicatie van dit bericht in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* voorlopige maatregelen worden genomen.

Bekendmaking overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EEG) nr. 3975/87 van 14 december 1987 ⁽¹⁾ betreffende zaak COMP/38.284/D2 (Air France/Alitalia)

(2002/C 111/06)

(Voor de EER relevante tekst)

1. Het verzoek van Société Air France (Air France) en Alitalia Linee Aeree Italiane SpA (Alitalia)

Bij schrijven van 12 november 2001 hebben Air France en Alitalia bij de Commissie een aantal samenwerkingsovereenkomsten aangemeld en verzocht om een negatieve verklaring op grond van artikel 3, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 3975/87 van de Raad, subsidiair een vrijstelling overeenkomstig artikel 5 van diezelfde verordening.

2. Belangrijkste elementen van de overeenkomsten

De samenwerkingsovereenkomst en haar uitvoeringsovereenkomsten zijn voor Alitalia een belangrijke stap in de toetreding tot de Skyteam Alliance.

De partijen willen via hun samenwerking — die geleidelijk ten uitvoer gelegd wordt — een verregaande, langlopende strategische bilaterale alliantie opzetten, met de volgende hoofddoelstellingen:

- *uitbouw van een Europees multi-hub systeem* dat gebaseerd is op de hubs van de partijen op de luchthavens Charles de Gaulle (Parijs), Fiumicino (Rome) en Malpensa (Milaan), om zodoende hun wereldwijde netwerken op elkaar aan te sluiten;

- *coördinatie van de activiteiten van de partijen op het gebied van passagiersvervoer*, met onder meer intensief gebruik van co-desharing, coördinatie van hun netwerk voor lijnvluchten voor passagiers, verkopen, inkomstenbeheer, wederzijdse erkenning van de respectieve Frequent Flyer-programma's, marketingcoördinatie en gedeeld gebruik van lounges;

- *samenwerking op andere terreinen*, zoals cargoactiviteiten, passagiersafhandeling, onderhoud, aankoop, catering, informatietechnologie, vlootuitbouw en -aanschaf, opleiding van bemanning, en winst- en verliesrekeningen.

Aangezien de doelstelling van de alliantie tussen Air France en Alitalia erin bestaat een multi-hub systeem uit te bouwen om hun wereldwijde netwerken op elkaar aan te sluiten, zal de samenwerking nauwer zijn op de „bundel“-Frankrijk/Italië, die alle routes omvat tussen Frankrijk en Italië die door Air France en/of Alitalia worden aangevlogen — met uitzondering van vluchten voor af- of aanvoer, binnenlandse of internationaal. In deel 2.1 wordt de „elementaire“ samenwerking beschreven die de partijen zullen gaan toepassen voor het luchtvervoer van passagiers. De „doorgedreven“ samenwerking binnen de bundel-Frankrijk/Italië wordt beschreven in deel 2.2.

⁽¹⁾ PB L 374 van 31.12.1987, blz. 1.

2.1. Algemene samenwerking in het passagiersvervoer

Codesharing, netwerkcoördinatie en samenwerking op routes

Air France en Alitalia zullen voor hun lijnvluchten wereldwijd intensief gebruik gaan maken van codesharing.

De partijen zullen redelijke inspanningen leveren om hun vluchtschema's te coördineren zodat de wachttijd voor passagiers met een aansluitende vlucht beperkt wordt.

Samenwerking inzake prijszetting en verkopen

Prijscoördinatie zal, waar mogelijk, worden toegepast en de partijen zullen de cruciale markten aangeven waarvoor gemeenschappelijke prijszetting uitgebouwd zal worden.

De verkoopdiensten van de partijen blijven op hun respectieve markten afzonderlijk bestaan, maar hun beleid zal worden gecoördineerd. Samen ontwikkelen ze nieuwe verkoopinstrumenten en dienstverlening aan klanten, zoals websites, elektronische ticketverkoop en luchthavenkiosken.

Wederzijdse erkenning van de respectieve Frequent Flyer-programma's (FFP's)

De partijen hebben twee overeenkomsten ondertekend voor de wederzijdse erkenning van hun respectieve FFP's. Dankzij deze dubbelakkoorden kunnen de leden van het FFP van de ene partij punten verzamelen en opnemen wanneer ze vliegen met de andere partij.

2.2. Samenwerking voor het passagiersvervoer op de bundel-Frankrijk/Italië

Voor de bundel-Frankrijk/Italië hebben de partijen — naast de algemene samenwerking zoals die zo-even beschreven werd — afspraken gemaakt over frequenties en het delen van hun capaciteit en hun inkomsten.

Gedeelde capaciteit en overeenkomst inzake frequenties

De partijen zullen de passagierscapaciteit op de bundel-Frankrijk/Italië delen. In een bedrijfsplan worden voor de komende vier jaar de details vastgelegd inzake capaciteitsaanpassingen tussen de partijen, zowel wat betreft de frequenties van de vluchten als de grootte van het vliegtuig dat elke maatschappij op elke vlucht inzet.

Gedeelde inkomsten

Air France en Alitalia zijn voornemens om de inkomsten die ze halen uit de bundel-Frankrijk/Italië, te delen. Een convergentieplan werd afgesproken zodat over drie jaar een 50/50-verdeling van toepassing is.

2.3. Samenwerking bij vrachtvervoer

De partijen zullen ook samenwerken op het gebied van het internationale vrachtvervoer. Voor de korte termijn werd een werkprogramma afgesproken voor de coördinatie van vluchtschema en capaciteit, voor de uitbouw van hubverbindingen ter verbetering van de bezettingsgraad voor de vrachtvluchten van de partijen, voor hun gemeenschappelijke prijszetting en

verkopen, en voor een onderzoek naar haalbaarheid en wenselijkheid van een gemeenschappelijk contactpunt voor klanten.

2.4. Samenwerking voor grondaafhandeling

De partijen zullen zoveel mogelijk synergie tot stand brengen op het gebied van hun grondaafhandelingsdiensten. Ze zullen trachten elkaars grondaafhandeling te verzorgen wanneer zulks economisch acceptabel is, hun respectieve structuren te rationaliseren, hun vestigingen op de luchthavens op dezelfde locatie onder te brengen, en hun acties te coördineren om zodoende schaalvoordelen te behalen.

3. **Argumenten van partijen ter ondersteuning van hun verzoek**

3.1. Verbeteringen bij het verlenen van luchtvaartdiensten en bevordering van de economische vooruitgang

De partijen betogen dat hun netwerken sterk complementair zijn:

— Air France opereert vanaf Paris Charles de Gaulle. Alitalia heeft haar hoofdkantoor in Rome, waar zij is actief vanaf de Fiumicino-hub; daarnaast ontwikkelt zij ook belangrijke activiteiten in Milaan, vanaf de Malpensa-hub. De geografische complementariteit van deze hubs en de „catchment areas” zouden de partijen in staat stellen hun middelen beter in te zetten om te zorgen voor „natuurlijke stromen via natuurlijke hubs”, zowel in als buiten Europa. Zo zullen passagiers die van Scandinavië naar Griekenland reizen, via een van deze drie hubs de vlucht kunnen nemen die hun het best uitkomt;

— voorts is het netwerk van Air France sterker ontwikkeld op routes tussen Europa en Noord-Amerika, het Verre Oosten en in Afrika ten zuiden van de Sahara. Het netwerk van Alitalia is, naast zijn groot aantal bestemmingen in Zuid-Europa, meer gericht op routes tussen Europa en Noord-Afrika, het Midden-Oosten en Zuid-Amerika.

De partijen voeren ook aan dat een multi-hub systeem voordelen biedt ten opzichte van een systeem met één enkele hub. Eén hub beperkt de voordelen die kunnen behaald worden op het gebied van optimalisering van de verkeerdichtheid en/of het aantal bestemmingen: gezien de beperkte beschikbaarheid van infrastructuurtoegang en van de operationele mogelijkheden, moet iedere „hub carrier” kiezen tussen nieuwe bestemmingen of verruiming van het aanbod op bestaande bestemmingen. Daarentegen zou de alliantie tussen Air France en Alitalia, die netwerken met verschillende hubs samenvoegt, „dichtheidsvoordelen” moeten opleveren. Deze komen tot stand wanneer een hogere verkeersdichtheid het gebruik van grotere vliegtuigen rechtvaardigt en de bezettingsgraad stijgt, hetgeen voor de luchtvaartmaatschappijen resulteert in een daling van de kosten per passagier.

Eén van de doelstellingen van de alliantie is het behalen van kostenbesparingen om zodoende concurrerend te blijven. Meer bepaald verwachten de partijen dat de alliantie aanzienlijke synergie-effecten en kostenbesparingen zal opleveren op het gebied van activiteiten op de grond (o.a. grondaafhandelingsdiensten, passagiersdiensten en lounges) en verkopen.

Op bestaande routes verwachten de partijen de frequentie te kunnen verhogen en/of met grotere vliegtuigen te kunnen vliegen. Op de middellange termijn hopen zij op nieuwe routes te gaan vliegen. Het aantal aansluitmogelijkheden en vertrek-/bestemmingsparen dat beschikbaar is voor een naadloze, doorgaande verbinding zal ook worden uitgebreid. Door het efficiënte gebruik van hoogfrequente aansluitende vluchten tussen hubs en door te werken met hun regionale partners verwachten de partijen op hun hubs een kritische massa tot stand te brengen.

Volgens de partijen zal — zelfs op kortereafstandvluchten zoals die tussen Frankrijk en Italië — het primaire effect van de transactie de toegenomen efficiency zijn door het uitwisselen van best practices en het uitschakelen van duplicering.

3.2. De voordelen van de samenwerkingsovereenkomst zullen ook aan de consument ten goede komen

Volgens de partijen zal de alliantie op minstens vier punten voordelen opleveren voor klanten in het passagiers- en vrachtovervoer:

- *ruimere keuze aan bestemmingen en verbindingen*: Air France zal aan het netwerk van Alitalia 110 nieuwe bestemmingen toevoegen — niet alleen in Frankrijk, maar ook in het Verenigd Koninkrijk, de Caraïben, het Verre Oosten en Afrika. Alitalia zal 21 nieuwe bestemmingen toevoegen aan het netwerk van Air France. Naast talrijke Italiaanse steden gaat het om nieuwe bestemmingen in Afrika, het Midden-Oosten en Zuidoost-Europa;
- *lagere tarieven*: aangezien de alliantie door een efficiëntere exploitatie kostenbesparingen tot stand zal brengen, zullen passagiers kunnen profiteren van lagere prijzen voor de diensten van de alliantie;
- *voordelen uit de frequent-flyer-programma's*: door de alliantie zullen leden van het frequent-flyer-programma van Alitalia en Air France kunnen profiteren van de frequent-flyer-programma's van beide ondernemingen, waardoor ze meer kans maken op promoties en gratis tickets;
- *betere, naadloze dienstverlening*: door de alliantie zullen de partijen hun vluchtenschema — in het bijzonder op de bundel-Frankrijk/Italië — kunnen verbeteren, hetgeen een betere verdeling van frequenties en vertrektijden oplevert. Zodoende krijgen klanten meer keuze en een soepeler vluchtenschema. Klanten zullen tussen een groter aantal routes kunnen kiezen om een bepaalde bestemming te bereiken (d.i. aansluitingen via verschillende hubs), alsmede een ruimer aanbod aan lijnvluchten en aansluitende vluchten. Door vereenvoudigde reservering, check-in en bagageafhandelingsprocedures zal de hele reis sneller verlopen en zal de klantenervaring verbeteren. Door rationalisering van de dienstverlening zal het voor passagiers niet meer nodig zijn om voor een aansluitende vlucht op een luchthaven van de ene naar de andere terminal te gaan. Ook toegang tot lounges zal verbeterd worden.

3.3. De samenwerkingsovereenkomst legt de partijen geen beperkingen op die voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn

Ten eerste betogen de partijen dat de alliantie voor henzelf noodzakelijk is. Air France en Alitalia krijgen te maken met steeds fellere concurrentie van een groter aantal Europese en andere luchtvaartmaatschappijen in het kader van de wereldwijde liberalisatie van het luchtverkeer zoals die zich thans voltrekt. Air France noch Alitalia zouden in staat zijn om zich zelfstandig voldoende te ontwikkelen om daadwerkelijk te kunnen concurreren met andere grote maatschappijen, waarvan velen thans al deel uitmaken van sterke allianties.

Ten tweede geloven de partijen dat samenwerking het enige middel is om de voordelen van de alliantie te realiseren. Aan de groeiende vraag naar grotere netwerken en snellere verbindingen kan alleen voldaan worden door het opzetten van multi-hub systemen, en zulks is niet doenbaar zonder een doorgedreven samenwerking tussen luchtvaartmaatschappijen. Alleen door coördinatie van hun vloot en netwerk zullen de partijen in staat zijn de aansluitmogelijkheden te verruimen en rendabelere diensten te exploiteren op de marginale routes voor de verbinding van gemeenschappen met een slecht aanbod. De partijen zouden misschien wel hun kosten kunnen verlagen zonder een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan, maar te verwachten valt dat de alliantie — dankzij het poolen van aanzienlijke materiële, menselijke en financiële hulpbronnen — veel grotere besparingen tot stand brengt.

Ten derde is de verregaande samenwerking op de strategisch belangrijke bundel-Frankrijk/Italië vitaal voor het welslagen van de alliantie. De partijen geloven dat de voordelen voor de consument het grootst zullen zijn door een gezamenlijke planning op de bundel en door het optimaliseren van capaciteit, frequenties en tijdschema's, ongeacht de exploiterende maatschappij. Om de vluchten zo veel mogelijk te doen aansluiten, moeten de partijen hun capaciteit uitbreiden, voldoende frequentie aanbieden en vluchten op geschikte tijdstippen aanbieden, om zodoende in hun respectieve hubs het aantal aansluitende vluchten zo groot mogelijk te maken. Efficiënte gezamenlijke planning en kostenbesparingen kunnen alleen worden verwezenlijkt middels een gemeenschappelijke onderneming waarbij winsten gedeeld worden.

Volgens de partijen is het doel van de operatie niet om hun positie te verbeteren ten aanzien van passagiers die tussen Frankrijk en Italië reizen. Integendeel, de overeenkomst is bedoeld om de dekkingsgraad en efficiency van het netwerk van de partijen te verbeteren, zodat beide maatschappijen een ruimer aantal bestemmingen efficiënter kunnen bedienen. Het belang van de routes tussen Frankrijk en Italië ligt voor de alliantie niet zozeer in het punt-tot-punt-verkeer, maar in de aanvoerroutes die over de hubs van elk van de maatschappijen lopen en waarmee uiteenlopende bestemmingen kunnen aangevlogen worden, vooral op lange afstand. Volgens de partijen is het aantal overlappings op de routes tussen Frankrijk en Italië beperkt en zijn het onvermijdelijke nevenproducten van dit soort overeenkomst. Bovendien zou, als de operatie in haar geheel wordt beschouwd, de weerslag ervan op de mededinging minimaal zijn.

3.4. De samenwerkingsovereenkomst geeft de partijen niet de mogelijkheid om de mededinging uit te schakelen voor een wezenlijk deel van een markt

De partijen zijn van oordeel dat de alliantieovereenkomsten de mededinging niet uitschakelen, op de bundel-Frankrijk/Italië noch op hun samengevoegde wereldwijde netwerk. Integendeel, de alliantie zal de concurrentie in Europa versterken doordat de partijen daadwerkelijk kunnen concurreren met de sterkere allianties.

Wat meer bepaald de bundel-Frankrijk/Italië betreft, hebben de partijen aangevoerd dat van de bijna 70 routes tussen Frankrijk en Italië die door minstens één maatschappij worden aangevlogen (meer dan de helft daarvan wordt door minstens één maatschappij met lijnvluchten bediend), zijn er slechts routes waarop beide partijen vluchten aanbieden⁽¹⁾. Voor het overgrote deel van de routes op de bundel-Frankrijk/Italië kan de alliantie niet resulteren in de uitschakeling van de mededinging. Op het overgrote deel van de routes tussen Frankrijk en Italië, concurreren de partijen niet met elkaar noch hebben zij er te maken met concurrentie van andere maatschappijen. Bovendien geloven de partijen dat er een groot potentieel is voor nieuwe maatschappijen die gaan vliegen op routes waar de activiteiten van de partijen elkaar overlappen, alsmede op an-

dere routes van de bundel-Frankrijk/Italië. Deze bestaande concurrenten en potentiële toetreders zorgen voor blijvende concurrentie op de bundel-Frankrijk/Italië.

4. Conclusie

De Commissie heeft vastgesteld dat de betrokken overeenkomsten op het eerste gezicht onder de toepassing vallen van artikel 81, lid 1, van het Verdrag, maar zij heeft zich nog geen oordeel gevormd over de toepasselijkheid van artikel 81, lid 3. Overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EEG) nr. 3975/87 verzoekt de Commissie belanghebbenden hun opmerkingen over de samenwerkingsovereenkomst tussen Air France en Alitalia binnen 30 dagen na de publicatie van onderhavige bekendmaking te zenden aan:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Eenheid COMP/D/2
Kamer J-70 2/234
B-1049 Brussel
Fax (32-2) 296 98 12.
e-mail: Eduardo.Martinez-Rivero@cec.eu.int of
Michel.Lamalle@cec.eu.int

⁽¹⁾ Het gaat om de routes Parijs-Rome, Parijs-Milaan, Parijs-Venetië, Parijs-Bologna, Parijs-Napels en Milaan-Lyon.